

ACADEMIA DE ȘTIINȚE
A MOLDOVEI
SECȚIA ȘTIINȚE ALE VIEȚII

Bd. Ștefan cel Mare 1
MD-2001, Chișinău, Republica Moldova
Tel/Fax: /373-22/ 27-24-53,
/373-22/ 27-07-57

E-mail: ssv.asm.md@gmail.com,
sectiamed@asm.md, ssagricola@rambler.ru

ACADEMY OF SCIENCES
OF MOLDOVA
SECTION LIFE SCIENCES

Ștefan cel Mare Ave., 1
MD-2001 Chisinau, Republic of Moldova
Tel/Fax: /373-22/ 27-24-53,
/373-22/ 27-07-57

E-mail: ssv.academia@gmail.com,
sectiamed@asm.md, ssagricola@rambler.ru

AVIZUL CONSULTATIV AL SECȚIEI ȘTIINȚE ALE VIEȚII A AȘM

asupra raportului științific din cadrul Programului de Stat 20.80009.7007.24 "Modificări și tendințe spațio-temporale ale componentelor de mediu din bazinul hidrografic Bâc sub impactul antropic", director de proiect: dr. PUTUNTICA Anatolie, Prioritatea III. Mediul și schimbări climatice, Universitatea Pedagogică de Stat "Ion Creangă"

pentru anii 2020 - 2023, perfectat în baza audierii raportului și a concluziilor experților confidențiali (Adunarea Generală a Secției Nr.2 din 26 februarie 2024)

1. Atingerea scopului, obiectivelor și rezultatelor declarate în propunerea de proiect în corelare cu cele obținute după implementarea proiectului

Zona de studiu aleasa a fost bazinul râului Bâc. Pe parcursul 2020-2023 au fost efectuate cercetări cu privire la resurse de substanțe minerale utile, presiunea demografică a unor suburbii ale mun. Chișinău, calitatea apei râului Bâc. Au fost efectuate cercetări în teren și identificate 3 segmente de vale în chei ale râului Bâc din perimetru Vatra. În baza analizei chimice a apei a fost stabiliți principalii indicatori de calitate a apei. Pe parcursul anului 2021, au fost identificate în teren și descrise 5 aflorimente de roci, elaborate o serie de hărți digitale ale bazinului Bâc, a fost studiată, în baza a 44 probe de apă, compoziția chimică a apei, au fost studiate antroposolurile, evaluată dinamica resurselor de apă. În 2022, au fost organizate ieșiri în teren la trei aflorimente de roci, a fost realizată harta geologică și stabilită variația structurii geologice a bazinului. A fost elaborată harta digitală privind erozivitatea solurilor, elaborată lista speciilor de plante și animale din bazin. În anul 2023, a fost elaborată lista de măsuri de diminuare a riscurilor geomorfologice, a riscurilor atmosferice, a poluării apei, analizate hărțile utilizării terenurilor, etc.

2. Diseminarea rezultatelor obținute

În cadrul proiectului sunt indicate 107 publicații, inclusiv: 1 monografie internațională, 2 monografii naționale, 2 capitole în monografii, 3 articole în Web Science, 27 articole în culegeri internaționale/naționale, 12 articole în reviste din străinătate recunoscute, 3 articole pe teme actuale, 9 articole în Republica Moldova, la conferințe științifice: 2 pe teme actuale, cu participare internațională 17 și naționale -2. Atlase și hărți 4, etc..

Obiectii: Din cele circa 100 lucrărilor științifice incluse în raport, se atestă că circa 30% se atribuie la tematica cercetării și la zona de studiu - bazinul râului Bâc. Circa 9 membri ai echipei au participat la elaborarea respectivelor publicațiilor. Alte lucrări se referă la foarte multe studii pe tema educației, studii pentru diferite regiuni cum sunt districtul hidrografic Dunăre-Prut și Marea Neagră, Răuți, Regiune de Dezvoltare Nord, Nirnova etc. În cadrul raportului sunt indicate diverse participări la

evenimente științifice. Promovarea rezultatelor științifice a fost realizată prin participarea la emisiuni TV.

3. Valoarea socio-economică a rezultatelor obținute (brevete de invenție, alte forme de proprietate intelectuală, materializarea rezultatelor, perspective de implementare

Pe parcursul perioadei 2020-2023 au fost obținute 11 acte de implementare, însă doar 5 țin de zona de studiu: seturi de hărți ale râului Bâc: artere de transport, riscuri meteo-climatiche, componentele de mediu, utilizarea terenurilor, precum și tabele cu specii de floră și faună. Unor membri ai echipei au fost oferite medalii pentru studii în climă și promovare a culturii, educației și cercetării, activitatea științifică prodigioasă

4. Participarea tinerilor în proiect, pregătirea cercetătorilor în cadrul proiectului prin doctorat/postdoctorat.

Numărul tinerilor pe parcursul anilor a variat. În primii ani persoanele cu vârstă sub 35 au fost circa 5, iar către 2023 - 2. Teze de doctor susținute - 2.

Obiecții: Se recomandă implicarea mai activă a tinerilor în activitățile proiectului.

Punctajul mediu acordat: 26,25

Concluzii și recomandări:

Pe parcursul anilor 2020-2023, au fost efectuate diverse cercetări pentru zona de studiu - bazinul râului Bâc. Au fost studiate resursele de apă, atât cantitativ cât și calitativ, caracteristicile climatice, solurile, utilizarea terenurilor, riscurile meteo-climatiche, etc. Au fost efectuate cercetări în teren cu privire la evaluarea unor elemente geologice, a specificului văii râului, au fost colectate și analizate probe de apă. Au fost elaborate hărți ale diferitor componente de mediu a bazinului. A fost elaborată lista de măsuri de diminuare a riscurilor geomorfologice, a riscurilor atmosferice, a poluării apei, etc. O parte din cercetări au fost prezentate la conferințe naționale și internaționale și au ulterior publicate în diverse reviste.

Se propune calificativul general: Foarte bine

Raport aprobat

Conducător al
Secției Științe ale Vieții
acad.

Eva Gudumac

Secretar Științific al Secției
Dr.

Gabriela Romanciuc